

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 170—L., félévre 95—L.

Egyes szám ára 4—L.

Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Meghalt a hadifoglyok szószólója.

A „Magyar Nép“ olvasói között bizonyosan vannak, akik elszomorodnak e hír olvasásakor. Mert sokan vannak, akik hosszú éveken

atték a nehéz háború hadifogság keserves kenyerét. És mikor végre ütött a szabadság órája, tan többen hallották, hogy Nansen-nek köszönhetik szabadságukat.

Akkor a boldog öröm-mámorában sokan nem tudták meg, hogy ki Nansen, akit megváltásukért áldhatnak. S a boldog viszontlátás perceiben, mikor megváltak, ölelhetők át nem látott szeretteiket, nem látták hálaadást az úr útján ennyi nagy ember megváltásáért. Ki is volt hát ez az ember, akinek nevezetesen tisztelettel emlékeznek és emlegetik a hadifoglyok, kinek

színté hálával tartozik az egész emberiség. Nansen Fridtjof a világháború befejezése után 1920-ban a Népszövetség segélyosztályának volt a főbiztosa. Ő vezette a hadifoglyok költségei kifizetésének nagy és nehéz munkáját. Nansen bámulatosan eredményes tevékenységét fejtett ki.

Nansen irányította korát meghaladó frissességgel 1921—22-ben az orosz éhínség leküzdésére megindított segélyező mozgalmat. De nem-

csak papíron, nemcsak az irodából. Elment a helyszínére s az éhező gyermekek, szülők könnyei adtak erőt nemes szívének a nehéz munka elvégzésére.

Jutalma az volt, hogy 1922-ben neki ítéltek a Nobel-békedíjat, mert ő tett leg-többet a háborút követő sok nyomorúság megszüntetésére. Én azt hiszem, hogy ennél még nagyobb elismerése volt eredményes munkájának az a sok hálaadás, melylyel oly sok százezer ember áldotta Nansen nevét.

S vajjon mi tette képessé ezt az élete alkonyán levő 60 esztendősb embert e nagy, nehéz feladatok elvégzésére.

Nansen sarkutazó volt. Az ő edzett erős testét, tiszta gondolkozású lelkét egész életén át egy gondolat egy cél vezette: járni az Északi-sarkvidék embertől nem látott részeit, felkutatni titkait. Több kisebb északsarki utazás mellett világszerte elismerést szerzett a „Fram“ nevű hajóján tett útjával. Ekkor egy társával hosszú, ne-

r.ö.

Nansen Fridtjof.

héz úton megközelítette az örök jég birodalmának központját: az Északi-sarkot. Szibériában is végzett nagyobb kutatásokat az orosz kormány megbízásából.

Ezek az utazásokon tudta meg ő, hogy mi a szenvedés, a nélkülözés. Ott érezte igazán, hogy mi a barátság, mit ér egy jó barát a jégvilág kiellen magányában. Ekkor ismerte meg Szibéria éghajlatát s tudta meg, hogy mit jelent a távollét évekig az otthonától, szeretteitől. Ott edződött meg a teste a sarkvidék vérfagyasztó hidegében, de ott melegekedett fel a szíve úgy, hogy 60 esztendőskorában is el tudta végezni azokat a rábízott nehéz feladatokat, melyekhez erő és szív kellett.

Szálljon el lelkünk Norvégiába, ahol meggyászban van az egész nemzet. Olyan mélységben, amilyenben még csak akkor egyszer volt, mikor Amundsent gyászolták, másik legnagyobb sarkutazójukat. Akit a szíve temetett el az Északi-sarok jeltelen sírjába, mert elment megmenteni a sarkvidéki útjában szerencsétlenül járt léghajós barátját: Nobilet és társait.

Nansen is még most 70 éves korában hajította a vágy, hogy Zeppelin-léghajón egyszer eljusson az Északi-sarkra. Talán, hogy ő is ott pihenje örök álmát? Nem engedte az anyaföld. Megtartotta magának, de lelke bizonyára oda szállott a hófehér, végtelen jégmező birodalmába.

Dr. Tulogy János.

Gazdák frontján.

Az erdélyi magyar gazdák helyzetének figyelése és mérlegelése serkent minket annak a jelszónak állandó hangoztatására: *Gazdák szervezkedjétek!*

Ugy látszik, ez a jelszó rendre a világ minden országában föl fog hangzani, amelyeknek életében a mezőgazdaság fontos szerepet játszik.

Amint múlt számunkban megírtuk, még a hatalmas és a haladás minden eszközével dolgozó amerikai gazdák is ma már a szervezkedéstől várják hanyatló helyzetük javulását. Anglia pedig most vajudik azon, hogy különféle vám- és vámmentes eljárásokkal gazdasági nehézségeit megoldja. Szorosabb kapcsolatot akar teremteni gyarmataival, azok mezőgazdasági terményeit vám nélkül engedné be Angliába, viszont az angol iparcikkek fogyasztására szerződésileg köteleznék a gyarmatok lakosságát. A szervezkedés jelszava Angliában az, hogy meg kell teremteni gazdasági értelemben az *Angol Egyesült Államokat* s ennek keretén belül biztosítani kell az új kötelekben élő mezőgazdák, iparosok és kereskedők érdekeit.

Amint ismeretes, Briand, Franciaország külügyminisztere Európa szárazföldi országait akarja szorosabb kötelekbe vonni. Itt az a jelszó, hogy meg kell teremteni az *Európai Egyesült Államokat*. Ezt a törekvést nagy bizalmatlanság kíséri. Alapos ugyanis az az aggodalom,

hogy Briand ennek a tervnek a megvalósítására Franciaország vezető szerepét akarja hosszúra biztosítani s a pártfogása alatt álló kisantermelői szágainak nehéz helyzetén akar könnyíteni. Bizonyos azonban bizonyos, hogy Briand is a gazdasági zavarokra, a népek boldogulásának mostani akadályaira hivatkozik, mikor az Európai Egyesült Államotba azokat az országokat is akarja csalogatni, amelyeket ma még a gazdasági igazságtalanságai ilyen tömörülésből elkeddenylenítenek.

A gazdasági bajok ma már csakugyan nagyobb erővel hatnak a népek gondolkodására mint a politikai gyanakvások és gyűlölködések. Ennek bizonyítására nagyon közeli példát lehet mutatni. A budapesti mintavásárra a múlt hetekben Romániából is nagyon sokan utaztak. Nagy vásárlások, üzletkötések történtek a két ország üzletemberei között. De egyelőre történt. A román gazdasági életnek egyik vezető embere előadást tartott Budapesten, amelyben azt hangoztatta nagy bizonyító erővel, hogy a földművelő országoknak: így elsősorban Magyarországnak és Romániának minél hamarabb keznet kell fogniok, hogy a mezőgazdasági érdekeiket az ipari államok kiszípolozása ellen megvédelmezzék.

Az előadás a maga igazságaival élesen hangot kellett Budapesten.

—Mi is örülünk, hogy a józan belátás Romániában is érelődik. Sajnos, a kormányzat részéről nem állapíthatjuk meg a cselekvésre való készséget. Annak a kormánynak, amely elsősorban a falusi nép vállain emelkedett föl, sokkal buzgóbban és öntudatosabban kellene ápolnia a földműves osztály érdekeit. Hiszen ezzel tudná a többi dolgozó emberek javát is legjobban munkálni.

Mi lesz a mostani állapotok következménye?

Amilyen mértékben növekszik a gazdák hanyatlása, olyan mértékben fog nőni a városokban a munkanélküliek száma.

Számunkra, akik kisebbségi sorsra jutotunk, kétszeresen fontos, hogy szervezkedés útján erősítsük meg magunkat. Mert mi megkülönböztetett pártfogást nem remélhetünk, mi a magunk erejére, testvéri összetartásra vagyunk utalva.

Ennek a tudatában örülünk minden megmozdulásnak, ami a magyar gazdák körében jelentkezik.

Örömmel üdvözljük tehát azt a mozgalmat is, amely az alábbi tudósítás szerint a székely gazdák egy részét már szövetségbe tömörítette

*

Gazdaköri szervezkedés Marosmegyében.

A „Marosmegyei Földműves Szövetség” választmánya közelebből a tagok élénk érdeklődése mellett ülést tartott.

Az ülés elején személyes természetű ügyeket intéztek el, véglegesen leszerelve azokat a körülményeket, amelyek a további békés működést akadályozhatták volna. Egy akarattal és lelkesen határozták el, hogy az új évben friss erővel indítják be a Földműves Szövetség munkáját.

Az elnöki ügyek vezetésére Mikó László alnökököt kérték föl, aki mellett mint igazgató Hatfaludi István, mint titkár dr. Jenei István és egy határu intézőbizottság működik.

Az elnökség és választmány első lépése a megye területén lévő összes gazdakörök újból való megszervezése. Ezt főképp az a körülmény teszi szükségessé, hogy az alapszabályok szerint a gazdakörök tagjai három évre vannak kötelezve a

szövetségi tagságra, mivel az a három év lejárt, a tagsági kötelezettség és kapcsolat megújítandó.

A szervezkedés keresztülvitelére, körletekre osztva bizottságokat küldöttek ki. Ezek működésének legmelegebb felkarolását kérjük minden gazdától, mert erőt kifejtteni csak úgy tudunk, ha minden földművelő ember tagja lesz a gazdaköröknek.

Minden gazdának tudnia kell, hogy a szervezkedés és egységbe való tömörülés soha sem volt annyira fontos, mint ma. Annyi mindenféle baj, nyomorúság, adó, közteher szakadt a nyakába, annyi felé kell védekeznie, hogy az egyes ember arra képtelen s egyesült erővel is csak úgy lehet valamit elérni, ha teljes összetartás mellett, kemény munka foly.

Csak úgy melleleg említem meg, hogy a Földműves Szövetségből ki van zárva minden más politika, csupán egyetlen-egyért foly a munka: a földművelő nép és gazda érdekeinek védelméért.

E tekintetben pedig ma nincs különbség gazda és gazda között, mint a hogy a Marosmegyei Földműves Szövetség fennállásának egész tiz esztendeje alatt, karöltve, egymás mellett dolgozott, a mágnás, a volt földesur és nagybirtokos és kisgazda.

A Földműves Szövetség elnöksége törekedni fog befolyást gyakorolni az összes termények értékesítése, a termény árának szabályozása tekintetében. Igyekezni fog alkalmas kapcsolatokat kiépíteni a gazdaközönség hitelgényeinek méltányos kielégítésére s megkeresni minden olyan szervvel való összeköttetést, amelyen keresztül a földművelő gazda mai helyzetén bármi tekintetben könnyíteni lehet.

Ezeken kívül gondoskodni fog gazdanapok rendezéséről, amelyek egyes vidékek ünnepnapjai legyenek, bemutatva a gazdatársadalom minden tudását, földművelés, termelés, állattenyésztés, házi ipari, de kulturális téren is.

Hisszük, hogy mindezek ép oly szépen fognak sikerülni, mint az első időben, amíg külső hatás nem zavarta meg.

Az új vezetőség máris egy nagy célt tűzött ki — a fent vázoltakon kívül — szeptember hó folyamán nagyszabású gazdasági, állat, termény és házi ipari kiállítást rendez, Marosvásárhelyen, az Erdélyi Gazdasági Egylettel karöltve.

Minden okunk meg van ahhoz, teljes bizalommal tekintsünk a Marosmegyei Földműves Szövetség további működése elé.

(K. E.)

KÜLFÖLD

Az indiai forradalom. Gandhi után letartóztatták s hat hónapnyi enyhe fogházra ítélték kijelölt helyettesét, a 80 éves Abbes Tyabjét. Az elítélés oka az, hogy erőszakos támadást tervezett az állami sóraktárak ellen. A mozgalom általában csendesedik, csak északnyugati Indiában követték el a felkelők súlyos rendzavarásokat, eleve- nen megégetve három bennszülött mohamedán rendőrt. Talán épen ez az oka, hogy az indiai mohamedánok most már egész tömegükben a hatóságok mellé állottak, úgy, hogy rövid idő alatt be fog következni a forradalom vége. Annál inkább, mert a legjobban veszélyeztetett területen elrendelték az ostrom- állapotot.

A horvát „összeesküvők“ egészsztrájkja. A belgrádi tárgyaláson borzalmas kegyetlenségek derültek ki a zágrábi rendőrségről. Egyik vádlottat, egy tanárt, annyira elkínnoztak, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett s még a tárgyalásig sem nyerte vissza egészségét. A belgrádi börtön sem lehet jobb a zágrábi rendőrségénél, mert több vádlott bejelentette a tárgyalás elnökének, hogy a fogházi rossz bánásmód miatt egészsztrájkba lép.

Olaszország nagy terveket kovácsol. Egymásután két jelentős nyilatkozat hangzott el most Olaszországban. Az egyik Grandi külügyminiszter, a másik Mussolinié. Mind a ketten első sorban Olaszország hajóhadával foglalkoztak, ami teljesen érthető, hiszen ezen a téren az olasz és a francia érdekeket a londoni leszerelési konferencia sem tudta összeegyeztetni s épen ezért

az olasz kormány egyszerre 39 új hadihajó építését jelentette be. — Az elhangzott beszédek azonban nem izgat- tak Franciaország ellen. Bár Mussolini lendületesen utalt arra, hogy Olaszországnak a tengeren van a jövője és a gazdagsága, ő is, Grandi is kijelentették, hogy Olaszország barátság- ban kíván élni Franciaországgal, egymás előnyére s a világ- béke hasznára. Grandi ezeken kívül még két fontos nyilatko- zatot tett. Az egyik általános leszerelési tanácskozás összehi- vását sürgeti, a másik pedig a gyakorlatban be nem vált béke- szerződések revíziójának szük- ségességét hirdeti. Különösen ez az utóbbi nyilatkozat méltó feltűnést keltett világszerte.

Az olaszok és a franciák kö- zött a hajóhad arányának Lón- donban meghiusult megállapi- tása kérdésében most Hender- son angol külügyminiszter vál- lalta a közvetítést s már foly- tatott közös megbeszélést az olasz és a francia külügymi- niszterrel. Az ő terve szerint külön kellene megállapodni a Földközi-tengeren működő ha- jóhadak arányára, mert Olasz- országnak ezen a tengeren van legnagyobb érdekelttsége. Általá- ban remélik, hogy ilyen módon lehet rendezni a kérdést.

Köztársaságot akarnak a spanyol diákok. A spanyol nép, különösen a spanyol diákság folyton erősödő köztársasági mozgalma a katonatisztikar egy részét arra bírta, hogy a dik- tatura visszaállításának gondol- latával foglalkozzék. A terv- letés azonban napvilágra ju- tott, a tervezők szerenéséjére, mert kiderült, hogy diktatúr- aról több szó nem eshetik már Spanyolországban. Néhány ál- modozón kívül senki sem ál- lana melléje. A hadsereg sem

* HIREK *

Ítéletidők. Európában nagy viharok pusztítanak. Magyaror- szágon Tolnamegyében, Dunán- tul pusztító jégzivatar volt. To- kaj vidékén is rettentő erejű vi- har vonult át. A tokaji hegy- déken végigvonult felhő és szél- tölcser megállapítás szerint Tállyán mintegy ötven épületet erősen megrongált. A ciklon le- vestől csavarta ki a fákat, le- lépte a házak tetejét és több kilométer távolságra sodort magával. Ond községben he- szonöt, Rátkán negyven ház megrongálódott meg. Az utóbbi helyen a vihar leszakította a ma- lom tetőzetét és öt méter- odébb dobta le a földre. A kö- döntött fákat a szántóföldek közepére vetette a szél. A kö- kosság körében rendkívüli ke- zsgalom támadt, az emberek tel- tetlenül nézték a pusztítást. A ciklon pusztítását négy-öt cen- néter hosszú szilánk alaku jég- és záporosó kísérte. Emberé- ben nem esett kár, az állatáll- mány is mindenütt sértetlen- maradt. Vácon is nagy vihar vonult át záporosóval, bor- nagyságu jéggel keverve. A vi- har után egyes utcákat és ter- ket, mintha hó esett volna, a t- héren borította be a lecselt jég- Németsország fővárosá- Berlinben, hatalmas felhősze- lás volt. A villám házakat gy- tott fel és a leomló vízfő- utcákat borított el. Sok pán- és lakást teljesen elöntött- áradás. A vidéken a term- megsemmisült.

Kétszáz ezer munkanél- van Romániában. Legut- összeállítások szerint Romá- ban a munkanélküliek szá- állandóan nő. Május héti- munkanélküliek száma kétsz- ezerre emelkedett.

Három magyar iskola nyilvánossági jogot kapott. Az oktatásiügyi minisztérium három magyar iskolának visszaadta nyilvánossági jogát. Ezek az iskolák: a székelyudvarhelyi róm. kath. gimnázium, a brassói róm. kath. leányiskola és a nagyszabeni róm. kath. felsőkereskedelmi iskola.

Bihardiószegen este nem szabad az utcán járni! Diószegen a községi előljáróság kidoboltatta, hogy este kilenc óra után nem szabad az utcán járni. Az érthetetlen intézkedés a község magyar lakosságának körében általános felháborodást keltett és az intézkedés ellen a diószegiek a hatóságoknál tiltakoztak.

Londonban naponta három halottja van az utcai forgalomnak. A legújabb statisztikai adatok szerint Londonban ez év első negyedében 251 halálos közlekedési baleset történt, vagyis a londoni utca forgalma napenként három emberélet áldozatot követel.

Svájci újság súlyos kritikája a Maniu-kormányról. A „Nagyváradi” című újságból vesszük az alábbi közleményt. A „Neuer Züricher Nachrichten” egyik legutóbbi számában súlyos kritika jelent meg a Maniu-kormányról, minden bizonnyal ellenzéki pártok sugalmazásából. A cikk címe „Maniu-kormányának fog bukni Dobrescu erdőpanamája miatt” címmel jelent meg és alcíme szerint „adalékok a csiki erdőpanamához”. A cikk mindvégig nagyon gunyos hangon ír a kormányról. Szegénységbe kergették az országot — írja a lap — és most már látjuk, hiába örültünk a Maniu-kormányra jutásának, nem sok boldogságot hozott. Nem tudtuk a szegénységet, a polgárok elégedetlenségét megszüntetni s a demokrácia elyét alaposan

megcsufolták. Megszüntette Maniu a szigurancát, de a rendőrségen tovább bántalmazták az ártatlan polgárokat. Nem csodálkozunk, — írja tovább a lap, — ha az ellenzék mindent elkövet, hogy a hatalmat átvegyék, mert Maniu Gyula kormányának anarchia felé vezető az országot. Azután újból Dobrescuval foglalkozik s gunyosan azt írja, hogy Dobrescut, — aki fogorvos — speciális ismeretei alapján ki fogják nevezni földmivelésügyi miniszternek. Politikai körök szerint is — írja a lap — meg kell bukni a Maniu-kormányt és ebben nagyon sok része lesz Dobrescunak és panamájának. Azután az ország leromlott közbiztonsági viszonyairól ír és megemlíti, hogy közbiztonságról aligha lehet beszélni, ha a főváros közelében ki mérnek rabolni banditák külföldi diplomatákat, akik gyanútlanul autóztak a főváros közvetlen közelében.

Harangszentelés Kidén. A kidei kicsiny unitárius egyházközség május hó 11-én felemelő szép ünnepet tartott. Ekkor szentelte fel s adta át a használatnak második harangját, melyet **Biró András** és neje **Sárközi Róza** ajándékoztak az egyházközségnek. **Biró András** 40 esztendeig volt az eklézsianak lelkes és buzgó, önzetlenül működő gondnoka. E buzgó munkásságot akarta jutalmazni a kis egyházközség, mikor e hivatalától való megválása alkalmával tiszteletbeli gondnoknak nyilvánította. **Biró András** pedig azzal hálálta meg az eklézsia köszönetét, hogy nevével együtt egy harangot ajándékozott az eklézsianak. Ez a nemes tett nem szorul dicséretre és magasztalásra. Ékesebben beszél minden szónoklatnál. Az a másik harang, mellyel együtt

hívja az élőket és siratja a halottakat, édes atyja ajándéka. Megértő lélekkel példát vett atyjától és példát adott utódainak, hogyan kell önzetlenül szolgálni népe és faja vallás-erkölcsi érdekeit. Vajha nemes cselekedete utánzásra találna mind az időknék végéig! A harangot esperesi vizsgáló szék alkalmával szentelték fel, mikor **Ürmösi Károly** esperes hirdette az igét és dr. **Gál Kelemen** egyházköri gondnok tolmácsolták az egyháznak a püspök által kifejezett méltányoló elismerését.

Csikban elszaporodtak a farkasok. Csikmegyében az elszaporodott farkasok juhnyájában és csordákban nagy károkat okoznak. A csikszeredai csordában egy üszőt téptek szét, Csikcsicsóban pedig több csikót faltak fel. A pásztorok tehetetlenek a ragadozó fenevadakkal szemben, mert nem kapnak fegyvertartási engedélyeket és így nem írthatják a kártékony duvadakat.

Szerencsés véletlen. Különös véletlen mentette meg a napokban az elpusztulástól a berlini városházát. Éjszaka tűz támadt az épületben, a lángok gyorsan terjedtek, de mert az utcáról semmi sem volt látható, az egész városháza elhamvadt volna, ha nem lép közbe a véletlen. A lángok ugyanis elérték a polgármesteri hivatal egyik asztalát, amelyen az épület összes villamos csengőinek vonalai összefutnak. Ebben a pillanatban a városháza valamennyi csengője megszólalt. A hatalmas lármára figyelmecek lettek a szomszédos házak lakói, rendőröket hívtak, akik azután behatoltak az épületbe. Ott nyomokban felfedezték a tüzet, amit azután a tűzoltók könnyen eloltottak.

Figyelmeztetés. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet vezetőjétől kaptuk az alábbi levelet: „Tisztelettel kérem, hogy az özönével érkező pályázati kérések benyújtásával s ezek megválaszolásával járó felesleges munka, költség és fáradság megkímélése végett kegyeskedjenek nb. lapjukban rövid közleményt közzétenni arról, hogy az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ezidőszertől semmiféle tisztviselőket nem alkalmaz s a folyó teendőket egyelőre egyik kolozsvári nagytisztviselői kara útján intézi. Teljes tisztelettel: Gyárfás Elemér“.

Népművészeti kiállítás Csik-somlyón. Az országban páratlanul álló, emlékezetes csiksomlyói pünkösdi bucsu alkalmával a bucsu komolységéhez és nagyszerűségéhez méltó népművészeti kiállítás lesz. Jól esik hallani, hogy ez a rég hiányzó komoly mozgalom megindult. A becsületes, vallásos, munkában nőtt csiki atyánkfiaiak kezemunkáját, viseletét, butorait látni s abban gyönyörködni sokkal felemelőbb üdítőbb dolog, mint a sátrak hitvány portékái és habzósájú olcsó Jánosai előtt hosszú órákig bámultatni. Csik népművészete csaknem ismeretlen előttünk a muzeum hiánya s a rossz közlekedési viszonyok miatt. Épen ezért kapva kapjunk az alkalmon, nézzük meg a Csik minden vidékéről összehordott nagyszerű gyűjteményt és csodáljuk meg egyben Istenáldotta régi és ma is élő művészeinek alkotásait.

Nők az orosz hadseregben. Az orosz hadseregnek 72 női tisztje és néhány ezer női katonája van. A szovjet vezetősége a legközelebbi két évben ötmillió nő kiképzését vette tervbe.

A jó gyermekek vizsgái jutalma. Régi szokás iskoláinkban, hogy az évfáradó vizsgát kis ünnepséggel kötik össze. Ilyenkor kapnak jutalmat azok a kis gyermekek is, akik egész évben szorgalmasan tanultak. A legértékesebb, legszebb ajándék vizsgái jutalmazásra a könyv. Erdélyi irodalmunk ma már jó gyermekkönyveket is tud gyermekeink kezébe adni, jönni gyermekírók tollából. Melegen ajánljuk a lelkész és tanító urak figyelmébe a László Marcellának a Minerva Rt. kiadásában megjelent „Nótás Zsuzska“ című mesekönyvét, mint a legszebben megírt magyar gyermekkönyvek egyikét, amelyet már is szívtében olvasnak az erdélyi magyar gyermekek. László Marcella nem csak könyvben keresztül ülteti a gyermekek lelkébe a mesét, de élőszóval is. Szatmáron, Balmazújvárosban, Kolozsváron, Lippán, Désen tartott nagyszerű mesemondó délutánokat.

Felhívás. Miksa János nyug. állampénztári főtanácsos kéri a nagykárolyi piarista gimnáziumban végzett volt osztálytársait, hogy vendiák találkozó rendezése céljából címüket közöljék vele. Címe: Carei-Nagykároly, Str. Episcopul Pavel 11. sz.

A tordai ünnepség vége. A május 10-iki egyesülési ünnepség Tordán kellemetlen véget ért. Este, mikor a hivatalos, zenés fáklyásmenet véget ért és mintegy fél 11 óra tájban a lakosság kezdte eloltani az ablakban elhelyezett gyertyákat, a hazatérő ifjuság már a sötétségbe borult ablakokat közporral zúzta be. A fehér keztyűs rendőrök igyekeztek megakadályozni ugyan a tömeget, de sikertelenül. Több, mint negyven békés polgárház ablaka csett áldozatul.

A csiki székelyek ügye francia újságokban. Egyik legjobb francia újság, az Oeuvre külön közleményben részletesen ismerteti azt a kisebbségpanaszt, amelyet a volt határőrvidéki két székely közbirtokos kisajátítása miatt nyújtottak az érdekeltek a Népszövetség tanácsához. A közlemény kifejti, hogy a románok csak a magyarok tulajdonában levő közbirtokokat sajátították teljesen és minden kártérítés nélkül, míg a románok tulajdonában levő két közbirtokot nem nyultak.

— **A serdülő ifjuságnak** reggeli felkeléskor egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József“ serüvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásnak fiuknál és leányoknál is fontos eredményeket kőszöztünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kórházyak makacs szorulásakor hatáson nő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Halálos végű fogadás. A magyarországi Nyirgyulaj szabolcsmezei községben Bokor Mihály és Bakti József földművesek fogadásból elhatározták, hogy denaturált szeszt isznak. Az ostoba fogadást végre ismertették és ketten megittak negyedliter spirituszt. Nem sokkal később azonban mind a kórházba kellett szállítani Bokrot olyan súlyos alkohellelvezést szenvedett, hogy a házbaszállítás után rövidesen meghalt.

Adományok. Az atyhai rosltak részére a következő szegkek folytak be Nagykárolyból: Grabovszky József 100 lej, Huszthy Zoltán 100 lej, Szabó Zoltán 100 lej és külön gyűjtésből 100 lej. Összesen 400 lej, melyet ezúton nyugtáztunk.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Legyenek résen a szőlősgazdák!

A májusi esők áldást osztó cseppjei a szőlőfürtök terményeit, rétek és legelők fűvét kövérre serkentették. A gazda örömmel nézi, hogy munkája nyomán, hogyan kél élet a föld. A májusi eső minden cseppje aranyat ér!

Jó lesz azonban arra is gondolni, hogy a gyakori esőzések kárt is okozhatnak. Különösen a szőlősgazdák kísérjék figyelemmel ültetvényeiket, mert a gyakori, májusi esők a szőlőben nemcsak az ideai termés elpusztításával okozhatnak kárt, de a jövő évi termést is veszélyeztethetik.

A szőlő legveszedelmesebb betegsége a szőlőragya (peronoszpora) nedves esztendőben már május végén fel szokott lépni, ha nem vesszük elejét a betegség terjedésének, a szőlőfürtök levelei és fürtjei tönkremennek. A beteg szőlő levele gyenge vesszőt nevel és jövő évi termése is kevés lesz.

Nálunk a szőlőragya rendszeren június elején szokott fellépni. Ilyen nedves, párás időjárás mellett azonban, mint amilyen most van, már júniusban annyira fertőzheti a tőkét, hogy a betegség teljesen ellepi. A beteg szőlőfürtök megmenteni nem lehet; ezért meg kell akadályozni a betegség fellépését.

A betegség elleni küzdelemhez tartozik a szőlő talajának helyes művelése. Az olyan szőlőtalajra, amelyet felvet a gyom, a peronoszpora könnyen fertőzheti a tőkét. Ezért esős időben nagy súlyt kell fektetni a szőlő talajának kapálására.

A szőlőragya ellen bordói lével védekezünk. A bordói lé meszes rézgálic (kékkő) oldat keverésével a következőképpen történik.

Az egy százalékos oldatba kell:
1 kg. rézgálic.
2 kg. oltott mész (vagy 1 kg. oltatlan mész).
100 liter víz.

Ezen az alapon könnyű kiszámítani a peronoszpor elleni védekezéshez szükséges másfél és két százalékos oldatok készletét.

A kékkövet apróra törjük és 10 liter vízben feloldjuk. A meszet is 10 liter vízben oldjuk fel. Ezután egy nagyobb kádba beleöntjük a kékkőoldatot és hozzáadjuk a mészoldatot 80 liter vizet. Ehhez — vesszőseprővel

folytonosan keverve — előbb a rézgálic oldatot, majd a mész oldatot zsákvázonon keresztül szűrve hozzáöntjük. A mész a lének a növényzet felületéhez való tapadását segíti elő, ezenkívül a mész a kékkő maró hatásának megszüntetését is célozza. A rosszul elkészített oldattól a levelek megpörkölődnek. Ezért mielőtt permeteznénk, próbáljuk ki a folyadék jóságát. Az oldatba zsebkésünk tiszta pengéjét 1—2 percre belemártjuk. Ha a kés pengéje a levegőn tiszta marad, akkor a folyadékban elegendő mész van. Ha azonban a penge vagy egyéb acéltárgy leheletszerűen rézszinű, arra kevés réz rakódott, akkor a permet nem jó, tehát perzselni fog. A bajon azáltal segíthetünk, hogy az oldathoz mindaddig mésztejet öntünk, míg a réz nem válik ki. Van ennek más próbája is. A patikában lehet kapni kék lakmusz papírt. A bordói lé akkor jó, ha a kék lakmusz papír belemártva, nem vörösödik meg.

A szőlőt elsősorban egy és fél százalékos bordói lé oldattal kell megpermetezni. A permetezést virágzás előtt meg kell ismételni. Virágzás után két százalékos lével permetezünk. Esős időben két hetenként kell a permetezést megismételni. Száraz nyarakon 3—4 permetezés is elég szokott lenni.

A ragyabetegség a szőlőfürtöket is megtámadja. Ez ellen másképpen kell védekezni, mint a levelek ragya betegsége ellen. A fürtök betegsége ellen rézkénporozással védekezünk. — Rézkénpor minden megbízható, vegyiáru üzletben vásárolható. Alkalmazása kénporozó segítségével történik. A kénporozást harmaton, vagy pedig eső után végezzük, hogy a finom por a szőlő után szemekre tapadjon és a ragyabetegség csiráit megsemmisítse. A fürtök betegsége ellen a bordói lével való permetezés nem határos, mert a szőlőszemek viasszal vannak bevonva és a lé a permetezés alkalmával a szemekről leperog.

Minden szőlősgazda fogjon tehát hozzá a permetezéshez, mert az időjárás május hónapban nagyon kedvezett a szőlőragya fellépésének és terjedésének. Aki most nem lát a permetezéshez, nem fog szüretelni!

A Minerva Biztosító Részv.-Társ. rendkívüli előnyöket nyújt a jégkár ellen biztosítani szándékoló feleinek.

Teljesültek a gazdák régi óhajai! — A magyar kisebbségi egyházak biztosítási intézete hasonlíthatatlanul kedvezőbb feltételek mellett vállalja a jégbiztosítást, mint bármely más társaság.

1. A gazda tetszése szerint választhatja az alábbi terményárakat a biztosítás alapjául:

Árpa 400—600 leu, Búza 600—800 leu, Kétszeres 400—750 leu, Rozs 400—700 leu, Tengeri 300—400 leu, Zab 360—600 leu.

A Minerva kár esetén nem a piaci árakat, hanem a gazda által választott és biztosított árakat téríti meg.

2. Franchis (önrészesedési levonás) nincs. Az eddig szokásos és sok panaszra okot szolgáltatott 5%-os franchist teljesen kiküszöbölte a Minerva, így önrészesedés címén a biztosított összegből mitsem von le, sőt fizeti az 5%-os és az azon alóli károkat is.

3. Külön engedmény a folyó évi biztosításoknál. Amennyiben a biztosító gazda a folyó évben nem jelent jégkárt, a tiszta díjnak 10%-át kivevő kedvezményben részesül, amely díjvisszatérítés mindjárt levonható a szeptember 15-én fizetendő fedezeti váltójának értékéből.

4. Engedmény a későbbi években. Mindaddig míg a gazda a következő években is jégbiztosítását folytonosan és rendszeresen a

Minervánál adja fel és nem jelent jégkárt, 10%-os alapengedmény évről-évre 5%-al emelkedik, mindaddig amíg a 30%-ot el nem érte. A biztosítás megszakítása avagy kárjelentés esetén ezen kedvezmény megszűnik, azonban a következő évben újból kezdődik a 10%-os alapengedménnyel.

5. Készpénzfizetési engedmény. Ha a biztosító gazda a biztosítási díját a kötvényvételkor készpénzben kifizeti, a tiszta díj 5%-os kivevő engedményben részesül.

6. Károk rendezése, igazságosan és alélmányosabban történik az Erdélyi Gazdasági Egyesület szakközegeinek közbenjöttével.

7. Díjtételek teljesen azonosak a múltéval és a többi intézetek díjtételeivel, amelyek fenti jelentékeny kedvezmények dacára sem emellettek fel.

Minden magyar gazda önmagának előnyére, ha más intézetnél és nem a Minervánál biztosít. A társaság képviselői minden városban és községben feltalálhatók. — Központi igazgatóság Cluj-Kolozsvár, Calea Regele dinand (v. Ferencz József-út) 37.

Jó szerszám egész munka, rossz szerszám félmunka.

Május langyos esői a megdermedt növényzetet előcsalogatták a földből. Mintha minden növény pótolni akarná a késést, megmozdul az erdő és a mező pázsitja, napról-napra vastagabb lesz a földet borító, zöld-bársony takaró.

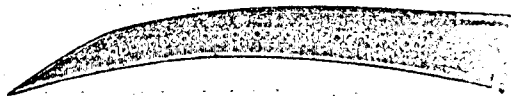
Imitt-amott már kezdenek virágozni a réteken a herefélék. A fűvek kalászkái és bugái is már szárba szökkennek. A gazda örvendező szíve nézi a rétet. Ha az időjárás továbbra is meleg marad, az idén lesz mit kaszálni a réteken.

Előkerültek a kaszák is a szerszámos kamrából. A gondos gazda szakértő szemmel vizsgálja végig a ragyogó pengét, hogy nem esett-e hiba rajta a télen, a rozsdá nem fogta-e meg, milyen az éle, kell-e mesterhez vinni, vagy pedig otthon az üllő és a kalapács is megteszi a szükséges javítást.

Sokan új kasza vételét határozták el, mert a régi kasza elavult. Pengéje a verést nem bírja ki. Felmerült a kérdés, hogy milyen kaszát használjunk? Melyik kasza a legjobb?

A jó kasza első feltétele; legyen jóminőségű

anyagból! Ma már a gyárak igyekeznek, a jobb és tartósabb kaszákat adni vevőiknek. Árakban nem volna hiba, mert egy jó kaszával ember nem sajnálja a pénzt. Függ azonban a kasza munkájának minősége és szaporája a kasza formájától is. Különböző vidékeken más-más formájú kaszák vannak divatba. Képünkön mutatjuk a leghasználatosabb kasza formáját. Nézzük most, hogy vidékenként melyik formájú kaszát tartják a legjobbnak. Lássuk a különböző vizsgálatok mit mondanak, melyik formájú kaszánál van a munkaerő kihasználása, a munka szaporája és a gazdaságosság összhangban.

Hosszadalmas volna kísérleteket ismertetni. Annyit azonban megemlítünk, hogy éveken át legnagyobb gondossággal, pontos műszaki végezték a vizsgálatokat s az eredmények a következők:

A legjobb és leggyorsabb munkát, aránylag a legkisebb erőfeszítéssel azok a kaszások végezték, akik 90 centiméteres hosszú kaszákkal dolgoztak. A 90 centiméteres kaszákkal egy meghatározott nagyságú területet 100 perc alatt vágta le, a 65 centiméteres kaszákkal 161 perc alatt, 55 centiméteressel 188 perc kellett ugyanakkora terület lekaszálásához. A munkás ereje a 90 centiméteres kaszával, igaz, jobban igénybe volt véve, mint a rövid kaszákkal, de az erőmérések azt mutatják, hogy a kurta kaszával dolgozó munkásnak a kaszálásra fordított erejéből sok kárhavész.

Használjunk tehát 75—90 centiméteres hosszú kaszákat!

*

A lapunkban hirdetett „Szentháromság” kaszák gyártásának érdekes története van.

Steyerországban már az ősidőkben, még a rómaiak előtt keletkezett a vasipar, mert az ott lévő ugynevezett érhegységben van a legnemesebb acél és ebből gyártják a Szentháromság kaszákat.

A rómaiak már Krisztus előtt igen nagyra becsülték a Steyer acélt, ebből kovácsolták a fegyvereiket, melyekkel az egész világot meghódították. 1449-ben János Weidhofeni püspöktől kapnak jogot a steyerországi kaszakovácsok céh alapításra, 1500 végén már husz kaszaüzem működik több mint száz segéddel.

A felsőausztriai Steyervölgyben a kaszakovácsok 1500 március 10-én második Rudolf császárnak egy kérvényt adtak be, amely kérvényben hivatkoztak arra, hogy az ő iparuk ősidőktől fogva létezik és ennél fogva az akkori szokásoknak megfelelően kérték, hogy csak az ő céhüknek szabadjon kaszákat csinálni, mivel remekbe csak ők tudnak dolgozni.

Rudolf herceg 1503-ban rendeletében ezt a kiváltságot a steyerországi polgároknak biztosította is. Miksa császár 1608 április 6-án ezt a kiváltságot megerősítette.

Tirolban is korán keletkezett kaszaipar és sok más helyütt is próbálkoztak kaszagyártással, de nagy rövid idő alatt megszűnt, vagy silány utánzatot tudnak gyártani.

A kovácsipar már ősidőkben a következő ágakra tagozódott: voltak pengekovácsok, laka-

tosok, kaszakovácsok, stb. Ez az utóbbi lett nem sokára a legelőkelőbb csoportja a kovácsmesterségnek.

A kaszakovácsok egyszersmind fegyverkovácsok is voltak, akik háboruban paizsot és kardokat csináltak, békében pedig kaszát és így a kasza és a kard egymással közeli rokon és nagyon sokszor lett a békés arató szerszám véres fegyverre. Így például a magyar szabadságharcban Kossuth Lajos nemzetőrei először csak kiegyenesített kaszákkal harcoltak. Mikor Mátyás király Bécs városát meghódította, a steyer kaszakovács céhet maga elé rendelte és megparancsolta nekik, hogy készítsenek a fekete sereg számára fegyvereket. Ezt a steyer kaszakovácsok becsülettel teljesítették is, de a fekete sereg is becsülettel forgatta a kardot.

A steyer kaszákat ősidőktől kezdve megbecsülték és az egész világon el voltak terjedve. Évszázadok óta Németországba, Franciaországba, Olaszországba, Romániába, Spanyolországba, Magyarországba, Portugáliába és a tengeren túlra is szállították a Steyer kaszákat. Oroszországban a háboru előtt kizárólag Steyer kaszákat használtak.

Amint a fentiekből látjuk, a Szentháromság kaszákat Krisztus születése után 1350 évben kezdték készíteni. A készítés mestersége apáról fiura szállt, mindenik mai munkásnak már a dédükapja is már ezt a kaszát csinálta. A 600 éves tapasztalat hozza magával, hogy a Szentháromság kaszáknak nincsen párja. Vigyáz is a Steyer-kaszagyár, hogy közönségét megóvja minden károsodástól.

Valódi csak az a kasza, melyen ez a védjegy van:

Mai számunkhoz mellékelve van a Szentháromság kaszatelep levelezőlapja.

Rendeljétek Szentháromság-kaszát és követ!

PIAC

Gyenge volt a dícsőszentmártoni vásár.

Nagy esőben tartották meg Dícsőszentmártonban a májusi Vásárt. A kirakóvásáron alig volt valami forgalom. Az állat-

vásárra is szokatlanul kevés marhát hajtottak fel. A hizlatt marhát a vásáron nem keresték. Inkább jármosökrök iránt mutatkozott érdeklődés. A szópóborjukban is volt forgalom. Jármos ökrök 25—30 ezer, hizlatt ökrök 30—38 ezer lejen kelték el páronként.

Piaci árak Szatmáron.

Buza 520, rozs 235, zab 235, árpa 260, zabosbükköny 500, kukorica 255, lóhere 1800, lucerna 3000, napraforgó 520, köles 250, korpa 135, olajpogácsa 300, fehér paszuly 660, tarka paszuly 580 lej mázsánként.

MULATTATÓ

MIRŐL BESZÉLSZ, ÖREG MAROS?

*Miről beszélsz, öreg Maros?
hangod, vized oly zavaros...
Habjaidnak csengő hangja:
fájdalmak lélek-harangja.
És a vized — könnynek íze —
mintha égő sebből folyna...*

*Mért sietsz úgy, vén Barátom?
csacsogásod, ó, úgy várom...
Mesélj nekem úgy, mint régen
gyermek-álmok idejében.
Mondd, ó, mondd, hogy nyugodt vagyok:
boldogok a csiki hegyek?*

*Rám-boruló álm-szárnyak
hagyjátok, hogy odaszálljak.
Öreg Maros, jó cimborá
te tudod, hogy mi vonz oda...
Mesélj nekem e vidékről
tavaszáról, szerelméről!*

*... De nem felel a vén Maros
ömlő-partot morogva mos...
Fut, siet a messzeségbe
mintha szive-lelke égne...
S míg elfedi Távol sírja
ülök partján némán, sírva...*

Máthé András.

Meséből is ért az okos.

A patak erecskéi.

Két kis erecske csekély patakocskává folyt össze.

— Két testvér! — így szól az egyik, —
jér, szélesedjünk, öntsünk ki a síkra; ott még
tán idővel hajót is hordhatunk.

— Maradjunk szűk árunkban, — szól az
okosabb, — ha kiöntünk, elissza a föld kevés
cseppjeinket; most legalább csergünk, s ha vi-
zünk zsilipre szorul, még malmot is hajthatunk.

*Arany példabeszéd: addig nyujtózzál, amed-
dig pokrócod érel!*

A kutya.

Dühös méreggel ugatott a kutya egy elmenő
szekér után, s a kerékeket faldosta,

— Mit dühösködöl, így szól egy tehén
hozzá, hiszen a kocsis nem árt neked semmi.

— Nem árt? — felelt fogcsikorgatva az
de halad, én pedig maradok.

*Az irigység nem hagyja magát, nem hagyja
mást boldognak lenni.*

A hangyák.

A gazdag hangyáktól, kik egy úr kertjébe
raktak tanyát, eleségért könyörög az éhes
csökök: „Juttassatok — úgymond — bőségetekből
a szépművésznek is, ki gondjaitokat művészetével
vel feledésbe ringatja, s unalmaitokat enyhíti
geti.“ Adtak a könyörgőnek.

Majd a borz tipegven elő:

— „Nyújtsatok nekem is gyámoltalanságom
— így szól — lám én ügyetlen kövérségemmel
munkára alkalmatlannak hízván, semmit se
gyűjthettem élelmemre.“

Megszánták őt a jámborok, s adtak neki
Nyájasan simul utána az egér elő:

— „Tudjátok-e barátaim mit? — így szól
litja meg a kis társaságot — urunk, akinek éjszaka
szobája falában áll lyukam, elhatározta, hogy
elpusztít benneteket, én kihallgattam, hogy
nap forráztatni akarja fészketeket; de ha gazdátok
tárházatok kincséből nekem is, ki most nem
vagyok szorulva, juttattok valamit, szöszölök
leszek az úrnál, kinél nem keveset érek, s becsü-
letemre fogadom, hogy megtartom zombó-
tokat.

Szegények, az ígért pártfogásért mit
adtak volna neki oda?

A patkány megkímélte őket kérésével,
nem inkább lopott. Csinyjét észrevéven győ-
ményük fogyásából a kárvallottak, a bátor
csögöt hívták segítségül, aki vitézül elverte az
a tolvajt, de az ügyefogyott hangyáknak
minden eleségét hadizsákmányul vitte el.

— *Istenem! — így sóhajtottak búslakodva
a hangyák — de bajos a dolgos rendnek az
társaságban élni, melyben sok a heveről!*

A hű kutya.

A hű kutya keveslé a maga hienye szí-
latát, a nyájörzést, s látván, hogy gazdája
jat szed juhairól, ajánlá a maga lompos sző-
hogy azt ruházatnak nyírja le.

— Jó szolgát — felelt vállveregetve
hász, — szöröd csekély hasznú, azonban ha
levenném rólad, te hideg ősszel fáznál, a
legre bújnál, s nyájam őrizellen maradna.

*Nem jó a sok szolgálatú s a mindent
lalkozó mesterember,*

A három testvér.

Három fia volt egy öreg földművesnek, ki feltétellel hagyta azoknak házáat s jövedelmét a kertjéért, hogy békésen együtt élvén azok a legöregebb a kertet művelje, a középső a legifjabb pedig a termést hordja eladni a közeli városba, Gond és szükség nélkül, szép nyugodtságban élt a három testvér e hagyomány mellett, míg ahhoz hű maradt. De egyszerre a legöregebb sötét fellege kezdett borongani a legifjabb homlokán. Mit? én verejtékezzem — így — míg testvéreim henyélnék?! — Én rám nézz — mond a középső, ki ezt hallotta, mert mi kínosabb, mint éjjel rongálnunk magunkat, midőn mások az édes álom karjain ringanak? — De mi emésztőbb, mint emberekkel beszélni? — kiált a legifjabb; — nálatok csak

a test rongálódik, de én lelkeimet is pusztítom! — Így egyszerre betért a testvérekhez a káros vizsálkodás: jövő tavasszal parlagon marad a szép kert, sűrű, haszontalan gyomot hoz drága termés helyett. A fák őrizetlen kincseit szétlopják, s ilykép az egykor boldog atyai hajlékba beköszönt a szükség.

Ekkor egy ősz bátyjuk meglátogatja a feladott háznépet, s megértvén annak sorsát: „Botor fiúk! — így feddi őket — hol van az életben bű vagy öröm fontra mért osztállyal osztva fel a halandók között?”

Csak önboldogságát gyilkolja az, ki úntalan a maga baját latolgatja, s más örömeire kacsint. Csak akkor panaszkodjatok, jó öcséim, ha bajotok erőtöket meghaladja.

Fáy András.

Piroságok * Adomák**Emlék.**

Két diákot vendégségbe hívtek valahová.

Az ebédnél a pecsenye husában olyan kemény, hogy nem tudnak enni belőle a fiúk.

Az egyik diák erre előveszi a csukáját.

— Csak nem akarsz bicskával enni? — sugja ijedten a barátja.

— Világért sem, — feleli a másik társ jókedvűen, — de miért?

Hogy megenni ugy sem tudom, hát legalább belevésem nélkül a pecsenyébe a nevémet szöszöböttem.

Bölcös tanács.

— Ha el akarok utazni valahová, azelőtt való napon mindegy megfájul a derekam.

— Miért nem utazik el mindegy egy nappal hamarább?

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop (c. Brassai-utca) 5 sz.

Művelődési mozgalmak

MÜKEDVELŐ ELŐADÁS ÉR-MINDSZENTEN. Az érmindszenti református magyar ifjúság jól sikerült műsoros előadást rendezett. Dicséretreméltó készültséggel adták elő a szereplők: Férjhez menjek?, Perlekedők, Mihály szerencséseje, Új bíró, Tancoos Feri fogságban, A politika című monológ, párosjelentés és egyfelvonásos szindarabokat. Somogyi Sándor, Kabai Sándor, Kovács István, Márkus János, Nagy Sándor, Pap Lajos, Bakó Berta, Germán Teréz, Kabai Katica, Veres Ágnes, Veres Ilona és Ujvári Piroska szereplőknek és az előadás rendezéséért Magyar Domokosné tiszteletesasszonynak a helyen mondunk köszönetet és kérjük, hogy a megkezdett munkát tovább folytassák.

SZINIELŐADÁS SZÉKELY-MUZSNÁN. A székelymuzsnai ifjúság Péterfi Gyula „Piros róza, fehér róza” című szindarabját és a „Csoomag” című kis vígjátékot adta elő általános tetszést nyelő alakításban. Szerepeltek: Dénes Albert Kovács Mihály, Asztalos Gyula, Kinda Dani, Kinda János, Dénes Elek, Simó Mihály, Bán Ferenc, Máté Márton, Kovács István, Gedő Rebi, Kerestély Berta, Mester Zsuzsa, Mester Mária, Bedő, Mester Ferencné, Mester Ákos és Mester Piroska. A darabot Szabó László tanító tanította be.

TEAESTÉLY SZÉKELY-MUZSNÁN. A székelymuzsnai unitárius nőszövetség jól sikerült teaestélyt rendezett. Szavالاتok, énekszámok, felolvasás és párbeszédetek szerepeltek műsoron. Mindvégig a legnagyobb figyelem kísérte az egész előadást. A szavالاتban Mezei Vilma tanítónő Szabó László tanító, Gedő Rebi és Mester Zsuzsa tüntek ki. A párbeszédetek sikeres előadásában Mester Mária, Kerestély Berta, Gedő Rebi, Mester Zsuzsa, Gedő Lajosné, Mester Ferencné, Kerestély Albertné és Dénes Mihályné arattak nagy sikert. A betanítást Szabó László tanító végezte, ki az összes szereplőkkel együtt méltán kapott dicséretet.

A „GYIMESI VADVIRÁG” ALMÁSMÁLOMBAN. Az almásmálomi református ifjúság előadta a „Gyimesi vadvirág” című népszínművet. Dicséret, köszönet és hála mindenik szereplőnek akik azon buzgólkodtak, hogy az eredmény méltó legyen a szép és vallásos magyar közönség hírnevéhez. Meg is látszott ez a szindarabon. Mindenik szereplő ügyesen és élethűen játszotta meg szerepét. A szereplők közül kiváltak szép játékukkal Bálint Évuka (Ubi), Muzsi János, Vass Ferike, Mátó Erzsike, Gergely Adi, Orbán Julia és Gergely István. A szindarab betanítása és vezetője a Márkó Nusika református tanítónő érdeme.

Tanácsadó a Pathé-Baby mozigép használatához.

Időnként a 9-ik lapon lévő K jelzésű kis ablakot (kivágás) is meg kell nézni és egy kis fadarabkával (fémnel semmiesetre sem) letisztítani a filmről esetleg odatapadt kis foszlányokat, melyek a vetített kép szélén megnagyítva mint erős vonalak, foltok jelentkeznek. Ugy szintén időnként megtisztítandó az a nyílás is (5-ik lapon M jelzés), ahol a film a dobba megy. A lencsét, fényező tükröt a portól egyszerű lefuvalással kell megszabadítani, nem szabad érdes zsebkeendővel stb. letörölni, mert ez esetben könnyen elkarcolódnak. Megfelelő tisztító eszközök kaphatók kis tokban 220 lejért.

Amennyiben a gépet úgy szállítják, hogy rázásnak lehet kitéve, ajánlatos a lámpát olyankor kivenni s külön vinni, nehogy az esetleg erős rázás következtében a villamos körte izzószálai elszakadjanak. Szükségtelen hangsúlyozni, hogy a géppel hozzá nem értők ne babráljanak, s minden erőszakos rongálástól óvandó.

A fentiek pontos betartása mellett a gép tökéletesen és erősen megépített szerkezete következtében hosszú éveken át teljesen kifogástalanul működik.

5. *Super-fölszerelés* (B jelzésű képes füzet). A Super-fölszerelés arra való, hogy a különben csak 10 és 20 méteres filmek vetítésére berendezett Pathé-Baby mozigéppel 100 méter hosszú filmeket is lehessen bemutatni. A 100 méteres film megfelel a rondes moziknál ezer méternek és 30–40 percig tart egy-egy ilyen film bemutatása.

A Super-szerkezetnek a mozigépre való fölszerelése a következőképen történik, amint a 6. és 7. lapon levő rajzok mutatják. A mozigép tetején levő 2. számú csavart le kell csavarni és helyébe a Super-szerkezethez mellékelt hosszabb csavarral a képen látható részt oda kell rögzíteni. A szerkezet másik része a gép első részére jön fölesavarva úgy, hogy az ott levő 2 darab csavart kivéve az oda mellékelt két új csavarral odarögzítjük, amint a jelzett képek mutatják, egyben a fékhez gummiszalaggal hozzákapcsolt filmtovábbító részt a gummiszalag eltávolításával a gép lapjára leengedjük.

A 7-ik oldal rajzán látható 9. sz. csavart kicavarva levesszük a fedőlapot, valamint az ott található gummi hajtó szalagot, s ezek helyébe a mellékelt hosszabb hajtószalagot és fedőlapot teszszük föl a rajzon látható módon s a csavarral megrögzítjük. Amennyiben 10 és 20 méteres filmeket is akarunk vetíteni, a hajtószalagot a fedőlap alatti mindkét kerékre rátéve kapcsoljuk be a Super fölszerelés kerekéhez. *Célszerű állandóan így használni a hajtószalagot*, mert ha 10 és 20 méteres filmeket vetítünk és a hajtószalag nem éri a fedőlap alatti mindkét kereket, a film nem fog fölesavarodni a dobban, hanem *összetörik*. Ha hosszabb ideig vetítünk csak 10 és 20 méteres filmeket, a hosszú hajtószalag helyett erre az időre

vissza lehet helyezni az eredetileg oda szerelt videbb gummiszalagot, mely csak a 2 kis kerék hajtja.

6. *A Super-film bevezetése* (8. és 9. oldal). A film tartalmazó tekereset, melyen a film elmozdítható a 12. sz. fék lenyomva tartása mellett föltesszük a Super-fölszerelés tengelyére s a golyó lehajtható részét azonnal lehajtva lezárjuk a tekereset, nehogy forgatás közben az orsó ugorjék, mert ez esetben a film összetörik. A tekereset úgy kell föltenni, hogy a film a feltöltés részén, a gépnek a lámpa felőli oldalán a dob dődjék lecsavarodni. Mielőtt a filmet tovább mozgatnánk, *föltétlenül szükséges* és semmiesetre sem szabad elfelejteni, hogy az A jelzésű füzet 6. oldalán lévő rajzon a dob baloldalán lévő rugót egy kissé jobbra fordításával (egy lejes pérral rábbal a legegyszerűbb) jobbra pattintsuk, s a film mellette szabadon elmeheessen. Ha 10 és 20 méteres filmeket akarunk ismét vetíteni, a dob balra fordításával a rugót ismét eredeti helyzetére (a dob körlapjához simulva) állítjuk vissza. *Erre nagyon kell ügyelni*, mert különben a film elromlik.

A filmet a tekeresről 10–15 cm. hosszúságig leforgatva, átvezetjük előbb a 12., azután a 11. orsón (9. oldal), majd a lámpa alatti nyíláson a dobba, onnan kihúzva a 19., majd a 20. sz. csavart keresztül, az alsó részen vezetve a képen látható nyíl irányában és (10. oldal rajza) az előzőleg föltett üres filmtartóra bekapcsoljuk a kis hajtó végű filmet a tengelydobon lévő kapocsra (két ilyen kapocs van a dobon, a megfelelő beakasztva). Az üres filmtartó föltévése után ellenőrizni, hogy a Super-fölszerelés tengelyére föl az ott található kis mellékszveget bekapcsolt filmtartón lévő kis lyukba, ami által a film teljesen ráfekszik a lapra és a tengely lezárásáig végénél könnyen lezárható. Itt sem szabad elfeledkezni a *tengelyvég lehajtása által történő forgatásról*, mert különben pergetés közben a film kiugrik és a film összeszakadhat.

Ezek után még egyszer megvizsgáljuk a hajtószíj, a dob rugója, a film föltévése rendben van-e, s ha igen, bekapcsoljuk az orsót és megkezdődhetik a vetítés a hajtókar megmentett forgatásával, mint a 10 és 20 méteres filmeknél.

6. *A Super-film visszaforgatása*. A 10 és 20 méteres (Super-film) film visszaforgatása a 11. lapon lévő rajz szerint történik úgy, hogy a befejezése után (amit a kép bevezetése után különböző nyelven írt szavak: Vége, Ende, Fin, Fine mutatnak) a felső filmkorongról a film lepergett, szabad kézzel könnyedén levesszük a még hátramaradt filmrészt, a filmkorong tengelyén lévő szorító kis kapocsra kapcsolva és fölesavarjuk egészen az alsó filmkorongra.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar népi

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez
felcsatolandó 20 lej.

K. S. ref. lelkész. Földhitelezési részvényt lehet szerkesztőnk útján is jegyezni. Szívesen adják egy kimutatásban a részvevő gazdák neveit beküldött Levelét áttettük a „Miner-Biztosító” intézethez.

J. A. A mérnöknek igaza van, a vezetéshez traktorkezelési engedélyt kell letenni.

J. I. A pálinkafőző üstöt csak akkor használhatja, ha a mostani tulajdonosától szülő, vagy gyümölcsös kertje is megveszi. Ehez is külön engedély kell s az üzemeltetés nem viheti a szomszéd közvédelmére, hanem csak ott főzhet, ahol az eddig is üzemben volt.

M. Z. Nem írja sorsjegyeiről, hogy hány százalékosak s nem elegendőek? Ilyen régi keletű

bankpapirokról máskülömben is csak a helyi bankok tudnak felvilágosítást adni. Ajánljuk, forduljon az Österreichische Creditanstalt für Handel u. Gewerbe, illetve a Magyar Jelzálogbankhoz, Budapest. Az itteni bankokban ezt sem tartják értékesnek, amint mondják, mert nem írja meg a portókötséget.

Siménfalva. A beküldött levelet a romániai hadirok-mentés segélyezésére bocsátották. Amint olvashatta is, a huzás november 1-én volt. Az Ön levele nem huzták ki s így nem semmit sem érnek.

E. né. Ha a magyar törvény szerint kapta első férje után a nyugdíját, akkor az a csak arra vonatkozik, hogy volt beszüntető, míg a második férjével együtt élt. Ha a második férjétől vagy az első férjétől, akkor feléledt az első nyugdíja a válás kiadásától, vagy a második férjével együtt élt. Ilyen esetek csak akkor fordulhatnak elő, ha a második férj után a dolognak, akkor

A. I. Ha nem rendelték meg a nyugdíjat és nem is írtak meg a nyugdíjra vonatkozó jogot, úgy nem lehet megkapni. Természetesen meg kell védekezni a perlés

A. A. Ha Erdélyben született és ide visszatért és meg van az állampolgársági bizonyítványa, akkor nem vitatható az a joga, hogy állampolgár. A nyugdíj jogosultsága azonban nincs meg, mert nem rokkant, a szolgálatából nem bocsátották el, hanem szabadságoltatta magát, a debreceni körlet által és azután eltávozott engedély nélkül.

Cz. M. Az ottani magyarpartitagozat útján a beadási szám feltüntetésével forduljon a bukaresti pártirodához, Bukarest 2, Str. Transilvaniei 6 sz., kérje a sürgötést és kérjen nyugdíjelőleget a nyugdíjának folyósításáig.

M. K. S. Azt tanácsoljuk, hogy ha az ítéletnek eleget tesz, úgy fizesse ki a perköltségeket, mert a bíróság csak a törvény alapján állapítja meg a költségeket és épen ezért a felebbezése nem fog eredményre vezetni.

B. K. A m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztériumtól be-
költözési engedélyt kell kérnie, melyet abban az esetben adnak meg, ha ott megélhetése biztosítva van, munkája vagy alkalmazása után amit hatósági bizonyítvánnyal kell igazolnia. Ha végleg ott akar maradni, akkor letelepülése után visszahonosítását kell kérnie. Ebben az ügyben forduljon a m. kir. utlevélkirendeltséghez Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor Monostori út 3., vagy a bukaresti m. kir. követséghez Bukarest, Str. Boteanu 4.

P. I. Ha a fiu szülői magyar állampolgárok, akkor a román állampolgárság megszerzése körülmenyes és nem nagyon lehetséges, mivel még kiskorú. Természetesen most bármikor kiutatható. Nem közli, hogy miért jött át a fiu a határon?

Szerkesztői üzenetek

Főképpen olyan helyekre, ahol kevés az előfizetőnk, de ott remélhető újabb előfizetők gyűjtése, az olyan községbe egyes előfizetőink címére mutatványszámokat küldünk ki oly célból, hogy ezen példányokat szíveskedjenek kiosztani olyan egyének között, akikről remélhető, hogy lapunkat megrendelik. Kérjük tehát azon olvasóinkat, akik pár drb ilyen mutatványszámot kaptak, vagy kapnak, osszák szét a lapokat ismerőseik és barátaik között s lapunk megerősödésében legyenek ezáltal is segítségünkre. Aki nem kapott egy kötegben pár drb ilyen mutatványszámot, de reméli, hogy tud új előfizetőket gyűjteni, azok részére értesítésük után azonnal küldünk annyi mutatványszámot, ahányat kérnek. Természetes dolog, hogy a gyűjtőknek a régebben megígért ajándékkönyvet most is elküldjük.

A. I. Hadikfalva, Sz. J. Tűr, B. F. Mészö, F. S. Ditró, K. S. Marosludas, özv. V. V.-né Óradna, A. M. Medesér, H. S. Szemlak, Gy. K. Bihardiószeg, D. D. Romándellő, Sz. I. Zsibó.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: D. Gy. Nagyvárad 170 (r. 1930 febr. 1-ig), B. L. Zalan 170, Lupényböl: I. D. és L. D. 170-170 (mindkettő r. 1930. dec. 31-ig), K. K. Érkörtvélyes 175, Sz. F. Érkörtvélyes 190, Cs. K. Érvasad 325, J. S. Érszentkirály 155, P. M. Érszentkirály 155, K. B. Leesmér 170, B. B. Kraszna 175, V. M. Érszemlyén 160, Zs. L. Gátalja 170, B. A. Korond 175, Ferencendi Zárda Székelyudvarhely 170 (r. 1929 dec. 31-ig), M. V. Székelymuzsna 170, V. F. Abrudbánya 170, dr. G. S. Margitta 170, B. H. S. Érselénd 312, P. L. Marot 170, G. K. Major 170, V. I. Örvénd 95, K. J. Magyarozd 175, K. A. Kovászna 265, A. A. Szikesfalu 170, Z. J. Marosvásárhely 170, N. A. Beresztelke 170, Sz. L. Óvári 170, B. A. Szamoskrassó 345, K. G. Szamosudvarhely 157, E. A. Szilágynagyfalu 145 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vizellátását, mélyfurásokat, súlyszettelt betonkutat, itatóválluk, vízvezetők, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábos Aron építészeti irodája Sighişoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Gazdasági gépek eladók: 900-as Umrath cséplőszekrény, Fordson traktor szekérral, ekével, Hoffer-vetőgép, lovasgereblye, 6 hengeres Stewort-autobusz. Cim: Péterffy, Cluj-Kolozsvár, N. Iorga (Jókai-utca) 16. sz.

800 mm. Hoffher rendszerű 3 éves cséplő benzinmotorral párosítva, 1070 mm. 3 éves gőzgarnitúra Máv, 1225 mm. Nicholson 20 éves cséplő, 6-7 Hp Korányi benzinlokomobil, 1070 mm. Máv benzingarnitúra 20 éves, 900 mm. Első Magyar Gazdasági cséplő 3 éves, 930 mm Első Magyar golyós csapágyas cséplő, 9-10 Hp Első Magyar petrolumlokomobil olesón jó fizetési feltételek mellett eladók. Saturnus Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy, jud. Treiscaune.

Kereskedelmi érettségivel bíró leány irodai alkalmazást keres, esetleg gyermekek mellé is elmenni és bármilyen házi munkában segédkezne. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban.

Sürgősen és olcsón eladó 900-as cséplőszekrény új szijazattal, mérleggel, hordókkal. Hangya Mánástireni-Gyerőmonostor jud. Cluj.

Eladó 720-as Hoffher cséplőgarnitúra, szortéros, benzines teljes felszereléssel, 8 éves és teljesen kifogástalan. Ara 130 ezer lej. Florián Géza gépész, Almasu-Mare Váralmás jud. Cluj.

Két mangalica fajtisza fiatal kant keresek megvételre Báró Bánffy Dániel gazdasága Fugad, posta: Aiud-Nagyenyed.

Cipészek Szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj-Kolozsvár, Pata-utca 87.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

Kérjen elismerő nyilatkozatot és árajánlatot erről szabadalmazott

„RÓZSA“

gereblyéről.

Romániai vezérképviselőt:

„SATURNUS“ Keresk. Vállalat
Sft. - Gheorghe—Sepsiszentgyörgy,

„Transsylvania“ Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csik szentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Szép, izléses kivitelű

KONFIRMÁCIÓ

EMLEKLAP

vastag könyvpapíron kivitelű nagyságban és árban kapott:

17×24¹/₂ cm. nagyság,

2 szín nyomással drbjá 250

24×31¹/₂ cm. nagyság,

3 szín nyomással drbjá 300

Legolcsóbban beszerezhető

MINERVA

könyv- és papirkereskedés:

CLUJ-KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria (Deak F.

Villamos szerelési vállalat

Készít javít mindenféle villamos berendezéseket, dynamomotort, vasalót, rezsoló telefont, rádiót.

Cluj-Kolozsvár, Kornis-utca 8. sz.

Akkumulátorok azonnali szállítása

Mezőgazdasági és Takarékpénztár

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii

9.

Fiókiintézetek:
Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Jibou-Zsibó, Zălau-Zăureni

Affiliált intézetek:
A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár,
R-T. Aiud-Nagyenyed és Uioara-Marosujvári fiókiintézetek

Sajit tőkek:

58.000.000 Le

Foglalkozik a banküzlet megvalósításával. Átutalásokat külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszt.

Engedélyezett deviza

Beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!

A „Minerva Biztosító“ csak megmarad egyedüli
kisebbségi magyarnak.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Ciuj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhelyen,
Nagyváradon és Temesváron.
Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaaranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Torda, Alsófehérvárm. Gazda-
sági Bank és Tak.-pénztár. Nagy-
enyed, Udvarhelym. Tak.-pénztár
Székelyudvarhelyen és Székely-
keresztúron, Szászrégenvidéki T.-
pénztár Rt. Szászrégen, Szamos-
újvári Hitelbank Rt. Sz.-ujváron,
és Népbank Rt. Bánffyahunyadon.

Minden bankügyletet leg-
előnyösebben végez.

Engedélyezett devizahely.

Áruraktár a vasút mellett.

Betéteket elfogad.

FOKOZZA JÖVEDELMÉT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételeit!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerzés sokszor játszva kínálkozó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

Csérer Gyula: A virágos kert	Lei 68—
Csérer Gyula: A konyhakert	Lei 48—
Illés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lei 136—
Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó	Lei 54—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjuiszmé	Lei 102—
Krenedits: Baromfitenyésztés	Lei 143—
Mika Ottokár: A szálás takarmánynövények	Lei 58—
Mika Ottokár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lei 34—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lei 51—
Rombay Dezső: Szőlőművelés	Lei 123—
Ritter: A házi kert	Lei 30—
Páter Béla: A gümölcsök ák betegségei és ellenségei	Lei 30—
Báró Steinfeld Béla: A házikertek berendezése	Lei 48—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára	Lei 30—
Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérfonala	Lei 30—
Virág: A sertésenyésztésről és hizlalásról	Lei 20—
Winkler János: A lud- és kacsatenyésztés	Lei 136—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lei 15—

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésében, **Ciuj-Kolozsvár**, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utánvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lejt kell költség kire fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

A szántóföld műtrágyája a **Szuperfoszfát,**

mert hatóanyaga a foszforsav vízben könnyen oldódik és így szárazságra hajló éghajlatunk alatt, a növénynek már fejlődése kezdetén is rögtön rendelkezésére áll.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona 8–10 nappal korábban érik be.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona szemképződése, minősége és szilárdsága jobb mint a trágyázatlan gabonáé.

16–18 %-os
vízben oldódó

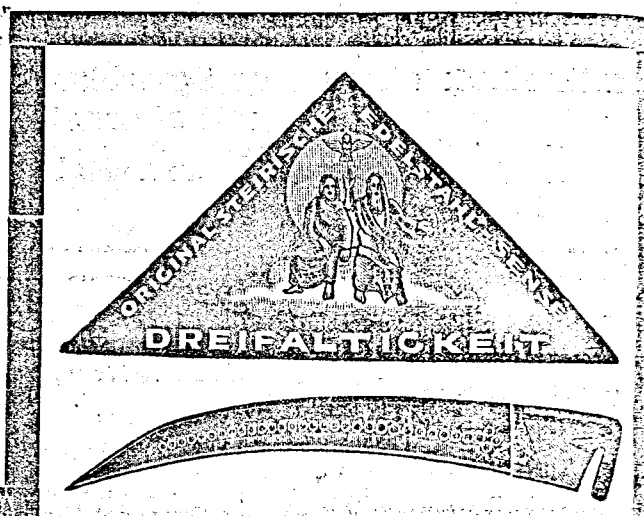
Szuperfoszfát

kapható:

„**MARAȘEȘTI**“ S.A.R. pentru Industrii Chimice, Központ București I.,
Calea Victoriei No. 29.

„**PHÖNIX**“, Fabrica de Acid Sulfuric și Produse Chimice S. A.
Baia-Mare Nagybánya.

Propaganda- és eladási iroda: **Ciuj-Kolozsvár**, Str. Avram Iancu (v. Petőfi-u.) 3
és az összes kerületi képviselőknél.

Legjobbák a Szentháromság kaszák és kaszakövek

Minden községben álljanak össze az emberek és **rendeljenek Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet.** Mert könnyen csak Szentháromság kaszával lehet kaszálni. Ha pedig Szentháromság kaszakövel fenjük a kaszát, a kaszálás még sokkal könnyebb, vág a kasza mint a jó borolva. **A Szentháromság kaszakő kiméli a kasza élit mégis tartósan éléssé teszi.**

A Szentháromság kaszák
Steyer-fegyver aczélból készülnek
és ügyesek, kézhez állók.

A Szentháromság kaszaköveket
Franciaországban bányásszák de az
egész világon híresek.

Figyeljünk jól emberek!

Egy Szentháromság kasza és egy Szentháromság kaszakő a kaszáló embernek nagy érték, mert időt munkát spórol vele. A kaszálás után olyan a lekaszált terület, mintha ollóval lenyirták volna, a faluba pedig megszokták nézni, kinek milyen a munkája.

A Szentháromság kaszák árai:

65	70	75	80	85	90 centis
110	115	120	125	130	135 lei

10 kasza rendelésénél 1 kaszát és 1 követ ingyen küldünk.

A Szentháromság kaszakövek árai: Egy darab 36— lei.

10 darab rendelésnél egy darabot ingyen hozzácsomagolunk.

Minden darab kaszáért, minden darab kaszakőért jótállást vállalunk, nem tetszőt azonnal kicseréljük vagy kivánságra a pénzt vissza adjuk. — Ingyen csomagoljuk, még a posta költségét is a kaszatelep fizeti a feladásnál. — Tehát semmiféle mellékes költség nincs. Próbára egy darabot is küldünk.

Utánvétellel megrendelhető.

Kaszatelep

Óraşul Non-Avasujváros, Jud. Satmar-Szatmármege.